

Milí žiaci,

máte pred sebou úlohy zo slovenského jazyka a literatúry. Svoje odpovede napíšete alebo vyznačte priamo do testu. Pri výbere možností je správna len jedna odpoveď. Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie máte určený čas 60 minút.

1. Doplňte vynechané písmená **i, í, y, ý**.

Každé Vianoce trávim aj so svoj_m_i mladšími bratmi u starých rodičov v Liptovskom Jáne. Star_ rodičia nás vždy v_tajú s veľkou radosťou. Častokrát spomínam na jeden príbeh z minuloročn_ch vianočných dní. Za dverami zav_jala v_chrica, ktorá nás vyz_vala, aby sme išli k r_bníku. Ak_si siedm_neznám_chlapci vraveli, že je už dosť hrub_ľad. Sch_tili sme korčule a hokejky a vyšli von. No pri šachor_ne bol ľad ak_si tenký. Práve odtiaľ sa oz_val nalievav_ps_štekot. Uvidel som tam bratovu čiapku, ktorá v_sela na trstine. V m_sli sa m_vynorili všetky zákazy, ktorými nás vystr_hali pred vodnými v_rmi. Z celej sil_som sa rozbehol domov. Nejak_cudzí muž sedel s moj_m bratom v kuch_ni. Jedli mamk_ne p_rohy. S uľahčením som si vyd_chol.

Ukážka 1

Malé dejiny hororu

Jestvuje názor, že filmový horor je rovnako starý ako film. Iní kladú jeho vznik do dvadsiatich rokov minulého storočia, k nemým filmom...

Prvé americké horory boli bez umeleckých ambícií a často využívali predlohy z literatúry. S príchodom 2. svetovej vojny začali odrážať ohrozenie krajiny zahraničím – a tak sa sused zradca vo filme menil na vlkolaka, z cudziny sa stal nebezpečný kút zeme, v scenároch vedci šaleli, hrozili vynálezmi a skazou.

50. roky v USA priniesli explóziu popkultúry. Atómový vek zaľudnil filmy duchmi, fantasticky nemožnými mutantmi a krížencami. Preteky v dobývaní vesmíru spopularizovali témy o nebezpečenstvách z kozmu. Spravidla béčkové produkcie cielene lákali tínedžerov, no obsahovali aj zárodok vlastnej paródie.

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 02 – 11.

2. V texte ukážky **nie je** zmienka

- a) o výsledkoch vedy.
- b) o filmovej produkcii.
- c) o populárnej hudbe.
- d) o literárnych dielach.

3. Z ukážky jasne vyplýva, že hororové filmové príbehy

- a) vznikli už pred nemým filmom.
- b) využívali umelecké príbehy.
- c) vznikli z ľudových povestí.
- d) sprístupňovali politické témy.

4. *Vlkolak* je

- a) praveký nebezpečný zver.
- b) malý nepríjemný hmyz.
- c) človek meniaci sa na zviera.
- d) zviera skrížené s človekom.

5. Z ukážky vyplýva, že hororové filmy boli určené

- a) nenáročným divákom.
- b) dospelým divákom.
- c) milovníkom populárnej hudby.
- d) záujemcom o výtvarný výskum.

6. Slovo *explózia* z textu môžeme nahradiť výrazom

- a) úpadok.
- b) výpadok.
- c) nárast.
- d) výbuch.

7. V ktorej možnosti je správne napísaná číslovka v slovnom spojení **50. roky**?

- a) päťdesiaté roky
- b) pädesiate roky
- c) pädesiaté roky
- d) päťdesiate roky

8. Ukážka

- a) pobaví príbehom.
- b) poučí faktami.
- c) vychováva čitateľa.
- d) opisuje vlastnosti.

9. Napíšte slovom číslicu v slovnom spojení **2. svetová vojna**.

_____

10. Napíšte slovenský oficiálny názov štátu, ktorý má skratku **USA**.

_____

11. Koľko cudzích slov je v poslednej vete ukážky?

_____

12. Utvorte **lokál singuláru** podstatných mien a určte jeho vzor.

- a) bager _____
- b) Andrea _____
- c) orol _____
- d) finále _____
- e) os _____

13. Určte vetné členy v nasledujúcej vete: *Večer moja babička rozprávala deťom zaujímavé príbehy z mladosti.*

večer	_____
moja	_____
babička	_____
rozprávala	_____
deťom	_____
zaujímavé	_____
príbehy	_____
z mladosti	_____

Ukážka 2

Hans Christian Andersen už za detstva sníval, že sa stane slávny. A myslel si, že slávnym sa človek môže stať len prostredníctvom divadla. S divadlom sa oboznamoval už vtedy, keď ešte nevedel čítať a nemal predstavu o divadle. Otec mu totiž večierkami čítaval komédie veľkého dánskeho dramatika Holberga. A keď Hans Christian chodil do školy, veľmi skoro sa mu dostali do rúk Shakespearove hry.

Mladý Andersen si myslel, že divadlo je mu osudom. Utvrdila ho v tom náhoda. Keď prišiel do Odense súbor holandského Kráľovského divadla, Hansovi Christianovi sa pošťastilo účinkovať v jednej hre a v druhej povedať aj niekoľko viet. Ale matka nemala porozumenie pre synovo rojčenie. Pokladala remeslo za oveľa bezpečnejšiu životnú základňu, než akou je herectvo. Chcela mať zo syna krajčíra a nechcela ani počuť, že by si šiel hľadať šťastie do Kodane, hoci si už na cestu nasporil.

(Ľ. Zúbek: Rytieri bez meča, kapitola Hans Christian Andersen – Divadlo; upravené)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 14 – 19 .

14. Vyberte tvrdenie, ktoré vyplýva z ukážky 2.

- V Andersenovi sa vzbudila túžba stať sa slávnym až po účinkovaní v divadelnej hre holandského súboru.
- Matka považovala Andersenovu túžbu za fantazírovanie, pre ktoré nenašla pochopenie.
- Andersenov otec nemal záujem o divadelné umenie, napriek tomu synovi občas prečítal nejaké komédie.
- Matka nesúhlasila s Andersenovou cestou do Kodane kvôli nedostatku finančných prostriedkov.

15. Vyberte možnosť, v ktorej sú uvedené prídavné mená v poradí **akostné, vzťahové, privlastňovacie**.

- a) holandského, kráľovského, mladý
- b) slávny, Shakespearove, divadelný
- c) veľkého, dánskeho, synovo
- d) bezpečnejšiu, životnú, slávnym

16. Akým slovným druhom je slovo **prostredníctvom** v nasledujúcej vete?
A myslel si, že slávnym sa človek môže stať len prostredníctvom divadla.

- a) predložkou
- b) príslovkou
- c) podstatným menom
- d) časticou

17. Z hľadiska členenia slovnej zásoby slová **čítať, veľkého, veľmi, rúk** patria

- a) k slangovým slovám.
- b) k historicky príznakovým slovám.
- c) na okraj slovnej zásoby.
- d) do jadra slovnej zásoby.

18. Aký význam má slovné spojenie **remeslo má zlaté dno**?

- a) remeselnícka práca dobre vynáša
- b) najstaršie remeslo je zlatníctvo
- c) remeselníci začínajú z ničoho
- d) za remeselnícku prácu sa platí zlatom

19. Vyberte hovorový variant k slovu **nasporil**.

- a) našetril
- b) našporil
- c) sporením získal
- d) sporením nahromadil

20. Vyberte možnosť, v ktorej je správne zapísaná priama reč s uvádzacou vetou.

- a) „Budeš krajčírom a o ceste do Kodane nechcem ani počuť!“ Vyhlásila Andersenova matka.
- b) Andersenova matka vyhlásila: „budeš krajčírom a o ceste do Kodane nechcem ani počuť!“
- c) „Budeš krajčírom, „vyhlásila Andersenova matka: „A o ceste do Kodane nechcem ani počuť!“
- d) „Budeš krajčírom, „vyhlásila Andersenova matka, „a o ceste do Kodane nechcem ani počuť!“

21. Vyberte možnosť bez pravopisnej a štylistickej chyby.

- a) Mama, bola by ste taká láskavá a dovolila mi odísť z Odense?
- b) Mama, boli by ste tak láskavá a dovolila by ste mi odísť z Odense?
- c) Mama, boli by ste taká láskavá a dovolili by ste mi odísť z Odense?
- d) Mama, bola by ste tak láskavá a dovolili mi odísť z Odense?

22. Pri ktorom slove vo výslovnosti spoluhlások nedochádza k spodobovaniu?

- a) herectvo
- b) predstava
- c) detstvo
- d) holandský

23. Vyberte možnosť, v ktorej sú všetky slová pravopisne správne.

- a) Mexiko, mexičan, mexický, Mexičankin
- b) Mexiko, Mexičan, mexický, Mexičankin
- c) Mexiko, Mexičan, mexický, mexičankin
- d) mexiko, mexičan, Mexický, Mexičankin

24. Vyberte možnosť, v ktorej sú správne rozdelené všetky slová.

- a) ne-smúť, poms-tu, zh-rdza-ve-né
- b) nes-múť, pom-stu, z-hr-dza-ve-né
- c) nes-múť, po-mstu, zhr-dza-ve-né
- d) ne-smúť, pom-stu, zhr-dza-ve-né

25. V ktorej možnosti sú uvedené poetizmy?

- a) peknota, slnce
- b) lupene, okvetie
- c) cieva, krutosť
- d) zabudnutie, pavúk